

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара
Олег МАРЕНКОВ

« 13 » 06 2024 р.

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України”, представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Витяг
з протоколу № 17 від 12 червня 2024 року
міжкафедрального семінару юридичного факультету
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара

ПРИСУТНІ: 19 з 20 членів наукового семінару.

ГОЛОВУЮЧА: д-р юридичних наук, проф. Соколенко О.Л.
(12.00.07 – адміністративне право і процес), декан юридичного факультету
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

СЕКРЕТАР ЗАСІДАННЯ: канд. юридичних наук, доц.
Грабильнікова О.А. (12.00.07 – адміністративне право і процес), доцентка кафедри
цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара;

Члени наукового семінару:

д-р. юрид. наук, проф. Т. В. Корнякова (12.00.08 – кримінальне право і процес), завідувачка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, проф. Н. С. Юзікова (12.00.08 – кримінальне право і процес), професорка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р юрид. наук, проф. О.В. Сачко (12.00.09 – кримінальне право і процес), професор кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. О. П. Литвин (12.00.07 – адміністративне право і процес), доцентка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. О. В. Лахова (12.00.08 – кримінальне право і процес), доцентка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. Ю. В. Живова (12.00.08 – кримінальне право і процес), доцентка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

д-р юрид. наук, проф. К. В. Бережна (12.00.07 – адміністративне право і процес), завідувачка кафедри європейського та міжнародного права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. Л. М. Мудриєвська (12.00.01 – теорія держави і права), завідувачка кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. істор. наук, проф. В. М. Калашніков (12.00.01 – теорія держави і права), професор кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. Заворотченко Т.М. (12.00.02 – конституційне право, муніципальне право), доцентка кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, проф. І. Г. Алексеєнко (12.00.01 – теорія держави і права), завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, старш. наук. співроб. НПЦ НАН України і МОН України Є. А. Булат (12.00.03 – цивільне право і процес), професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, проф. І. В. Патерило (12.00.07 – адміністративне право і процес), професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, проф. О.В. Марченко (12.00.07 – адміністративне право і процес), професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, доц. Капітаненко Н.П. (12.00.07 – адміністративне право і процес), доцентка кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Запрошені: аспірантка 4 року навчання В. В. Миронова

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України”, представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право та затвердження складу разової ради.

Тема дисертації затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, науковим керівником призначено кандидата юридичних наук, доц. Лахову О. В. (протокол № 4 від від 19.11.2020 р.).

Підготовка здобувача третього рівня вищої освіти здійснюється за акредитованою освітньо-науковою програмою «Право» зі спеціальності 081 Право (Сертифікат про акредитацію освітньої програми 8127, дійсний до 01.07.2029 р.)

СЛУХАЛИ:

Обговорення дисертаційної роботи Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України”, представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

За результатами звіту про оцінку на унікальність тексту наукового дослідження Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України”, представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право, здійсненої на плагіат програмою «StrikePlagiarism» виявлено, унікальність тексту складає 88,1%, після детального аналізу звіту подібностей, встановлено, що основну масу подібностей становлять збіги юридичної термінології та випадкові збіги словосполучень. Таким чином, на підставі перевірки зроблено висновок: робота Миронової В. В. має високий рівень оригінальності і може бути допущена до захисту.

Перевірку на плагіат здійснювала комісія у складі: канд. юрид. наук, доц. кафедри цивільного, трудового та господарського права Грабильнікова О.А.; доктор юрид. наук, доц., проф. кафедри адміністративного і кримінального права Кобрусєва Є.А.; викладач кафедри адміністративного і кримінального права Дриголь О.О.

Робота розглядалась трьома фаховими експертами – доктор юрид. наук, проф., професор кафедри адміністративного і кримінального права Корнякова Т. В., доктор юрид. наук, проф., професор кафедри адміністративного і кримінального права Юзікова Н.С., канд. юрид. наук, доцент кафедри адміністративного і кримінального права Живова Ю. В.

Робота виконана на 187 сторінках, робота структурована, є анотація, зміст, вступ, основна частина, висновки, практичні рекомендації, перелік джерел і додатки.

ДОПОВІДЬ, В. В. МИРОНОВА:

Дозвольте представити дисертаційну роботу на тему “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України”, яка подається на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. Науковий керівник: канд. юрид. наук, доцент, доц. кафедри адміністративного і кримінального права Лахова Олена Вадимівна.

Однією з найважливіших умов поточної євроінтеграції України є адаптація національного законодавства до стандартів Європейського Союзу. Зокрема, застосування будь-якого заходу забезпечення кримінального провадження повинно бути виключним, проте водночас максимально ефективним і чітко регламентованим. Це означає, що кожна деталь та процедура повинні відповідати високим стандартам правової системи ЄС, щоб забезпечити справедливість і прозорість правового процесу. Тому правове регулювання обґрунтованості, доведеності доцільності застосування запобіжних заходів є важливим елементом у досягненні відповідності всього законодавства України вимогам ЄС та його правовим цінностям.

Дослідження питання дотримання прав і законних інтересів громадян, особливо з урахуванням зарубіжної практики, до сьогодні не знайшли свого комплексного та ґрунтовного порівняльно-правового аналізу в науковому середовищі. Це питання залишається надзвичайно актуальним, оскільки вимагає більш детального вивчення та переосмислення через призму загальноновизнаних міжнародних правових актів у сфері захисту прав, свобод і законних інтересів людини. Зокрема, важливо враховувати досвід інших європейських країн, які вже успішно інтегрувалися до ЄС, щоб вивчити їхні кращі практики та уникнути можливих помилок.

Для створення належних умов для досудового розслідування та судового розгляду кримінального провадження, а також забезпечення законного та обґрунтованого вироку суду, Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК) передбачає можливість застосування до підозрюваних і обвинувачених низки заходів. Важливе місце серед них займають запобіжні заходи, які мають на меті забезпечення ефективного проведення розслідування, запобігти можливим спробам ухилення від правосуддя, вчинення нових злочинів або впливу на свідків та/або на інших учасників процесу.

Запобіжні заходи, за загальним правилом, застосовуються до підозрюваних та до обвинувачених під час досудового розслідування, під час судового розгляду. Це означає, що їх обрання відбувається переважно одночасно або безпосередньо після повідомлення про підозру. Кримінальний процесуальний закон деталізує

процедуру застосування запобіжних заходів, встановлюючи конкретні вимоги до релевантної оцінки підстав для прийняття такого процесуального рішення.

Під час судового розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу, сторона обвинувачення зобов'язана довести наявність обґрунтованої підозри щодо причетності особи до кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 177, п. 3 ч. 1 ст. 184 КПК України). Обґрунтованість підозри розглядається як наявність інформації та відомостей, які в сукупності та поза розумним сумнівом можуть переконати об'єктивного спостерігача в причетності особи до інкримінованого їй кримінального правопорушення.

У процесі прийняття рішення про застосування запобіжних заходів суд має враховувати низку факторів, включаючи тяжкість інкримінованого кримінального правопорушення (злочину), дані про особу підозрюваного або обвинуваченого, його зв'язки в суспільстві, наявність постійного місця проживання, а також попередню судимість. Крім того, суд повинен оцінити ризики можливого ухилення від слідства та суду, впливу на свідків, знищення або спотворення доказів, а також можливості продовження злочинної діяльності.

Застосування запобіжних заходів має бути виправданим і пропорційним, відповідаючи принципам законності, необхідності та адекватності. Це означає, що суд повинен обирати найменш суворий захід, який здатний забезпечити досягнення мети забезпечення кримінального провадження. Наприклад, замість тримання під вартою можна застосувати домашній арешт, заставу або особисте зобов'язання.

Також важливо зазначити, що застосування запобіжних заходів не повинно порушувати права і свободи особи, що гарантовані Конституцією України та міжнародними правовими актами. Зокрема, підозрюваний або обвинувачений має право на захист, справедливий судовий розгляд та презумпцію невинуватості.

Таким чином, правове регулювання обґрунтованості та необхідності застосування запобіжних заходів у кримінальному процесі України є важливим елементом забезпечення справедливості та ефективності правосуддя. Це складний і багатогранний процес, який вимагає ретельного підходу та врахування багатьох обставин, щоб досягти балансу між інтересами правосуддя та правами і свободами людини. Найголовнішим є акцент саме на забезпеченні належних, достатніх, достовірних, допустимих доказів як особливого наповнення процесу доказування під час обрання конкретного виду та обсягу запобіжного заходу.

Інакше кажучи, слідчий та прокурор повинні переконати слідчого суддю в тому, що притягнення особи до кримінальної відповідальності є правомірним і законним. Доведеність наявності обґрунтованої підозри є обов'язковою умовою застосування будь-якого запобіжного заходу, а також виключною підставою для початку притягнення особи до кримінальної відповідальності. Аналіз норм КПК України свідчить, що процесуальними джерелами отримання відомостей та інформації, які дозволяють встановити наявність чи відсутність обставин, які підлягають встановленню, є показання свідків, речові докази, документи, та

висновки експертів. Таким чином, інформація та відомості, які можуть свідчити про причетність особи до інкримінованого їй кримінального правопорушення та відповідають критерію «обґрунтованість», повинні бути встановлені на підставі досліджених показань, речових доказів, документів та висновків експертів, тобто доказів.

Водночас, необхідно зазначити, що, незважаючи на концептуальну зміну правового регулювання заходів забезпечення кримінального провадження та імплементацію європейських стандартів захисту прав і свобод людини, чинне кримінальне процесуальне законодавство України не повною мірою забезпечує належний рівень гарантованості прав, передбачених статтями 3, 5 та 6 Конвенції про захист прав людини та основних свобод. У цьому контексті правозастосовна практика потребує більш детальної регламентації, що є неможливим без урахування судової практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ).

Зокрема, стаття 3 Конвенції забороняє катування та нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження або покарання, що вимагає забезпечення гуманного ставлення до всіх осіб, які перебувають під вартою. Стаття 5 Конвенції гарантує право на свободу та особисту недоторканність, що включає право на оскарження законності затримання та утримання під вартою. Стаття 6 Конвенції забезпечує право на справедливий судовий розгляд, що включає право на захист, право на швидкий розгляд справи судом та право на презумпцію невинуватості.

Отже, для досягнення належного рівня захисту прав і свобод людини в рамках кримінального провадження, Україна повинна не лише адаптувати своє законодавство до європейських стандартів, але й забезпечити ефективне впровадження цих стандартів на практиці. Це вимагає не лише вдосконалення національного законодавства, але й регулярного навчання та підвищення кваліфікації суддів, слідчих і прокурорів, а також проведення систематичного моніторингу та аналізу правозастосовної практики з урахуванням рішень ЄСПЛ. Лише таким чином можна забезпечити, щоб права людини були не лише декларовані, але й реально захищені на всіх етапах кримінального процесу.

Викладене вказує на актуальну необхідність дослідження процесу доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України.

Дослідженню питань, пов'язаних із поняттям, обранням, визначенням заходів забезпечення кримінального провадження та, зокрема, запобіжних заходів, присвячено значну кількість наукових праць багатьох відомих учених в галуззі кримінального права та процесу. Так, вагомий внесок у цю галузь зробили такі дослідники, як Ю.П. Аленін, Р.М. Білокінь, К.Б. Волков, С.О. Гемай, Н.В. Глинська, Ю.М. Грошевий, А.Л. Даль, З.Д. Єнікеєв, Ю.В. Живова, О.В. Каплін, Є.Г. Коваленко, З.Ф. Коврига, Т. В. Корнякова, В.Т. Маляренко, В.К. Матвійчук, І.Л. Петрухін, В.О. Попелюшко, С.В. Прилуцький, В.В. Рожнов, О.В. Сачко, Д.Б. Сергєєв, К.О. Середа, В.М. Тертишник, Л.Д. Удалова, В.І. Фаринник, В.С. Чистяков, О.Г. Шило, С. М. Школа, М.Є. Шумило, та інші. У їхніх публікаціях

ретельно розглядаються різні аспекти правового регулювання запобіжних заходів у кримінальному процесі: поняття, класифікації, правової природи, співвідношення із суміжними категоріями та інститутами кримінального права, процесу, судочинства. Ці роботи охоплюють широкий спектр питань, від загальних принципів до специфічних процедур та механізмів застосування запобіжних заходів.

Однак, незважаючи на значний обсяг досліджень, основний акцент у цих роботах робиться на загальних питаннях правового регулювання окремих запобіжних заходів у кримінальному процесі. Вони, як правило, розглядають питання правової природи, класифікації, цілей та функцій запобіжних заходів, але не завжди детально аналізують практичні аспекти їх застосування та ефективності.

Окремі аспекти обґрунтування доказування правомірності застосування запобіжних заходів на стадіях досудових та судових, та/або стосовно окремої категорії суб'єктів-учасників кримінального провадження (неповнолітніх, малозабезпечених, соціально вразливих громадян, а також за урахуванням інтересів потерпілих, спеціальних суб'єктів кримінальних правопорушень, тощо) досліджували такі вчені, як Булатов Б.Б., Вапнярчук В.В., Голуб І.Г., Гультай П., Жога Е.Ю., Каліновська М.О., Лапкін А., Лобойко Л.М., Лахова О.В., Макаренко І.С., Марчук Н., Резворович К. Р., Токарева М.Е., Черкасов А., Юзікова Н. С. та інші. Їхні роботи включають різні підходи до аналізу запобіжних заходів, дослідження проблем їх ефективного застосування, а також вивчення судової практики щодо обрання та скасування запобіжних заходів.

Водночас, попри значний інтерес до теми запобіжних заходів, існує потреба у додаткових дослідженнях, спрямованих на обґрунтування їх застосування у кримінальному судочинстві, додержання принципів доказування при обранні конкретного заходу. Зокрема, важливо дослідити питання ефективності запобіжних заходів у контексті забезпечення прав і свобод підозрюваних та обвинувачених осіб, а також їх впливу на результативність кримінального процесу. Це включає вивчення нових підходів до обрання запобіжних заходів, аналіз міжнародного досвіду, практики Європейського суду з прав людини та розробку рекомендацій щодо вдосконалення національної практики.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до: Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 942 від 07.09.2011 р.; Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09. 2019 р. № 722/2019; Національної стратегії у сфері прав людини на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 р. № 119/2021); Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, затвердженого Указом Президента України від 11.05.2023 р. №

273/2023. Роботу виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри адміністративного і кримінального права юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та в межах наукової теми: «Модернізація національного підходу до вирішення проблем правового захисту людини і суспільства у контексті сучасних глобальних викликів на 2021-2023 рр.» (номер державної реєстрації 0122U001409).

Тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради (протокол № 4 від 19 листопада 2020 р.).

Метою дисертаційної роботи є міжінституційне дослідження теоретичних засад і правової регламентації доказування та належного обґрунтування правомірності обрання й застосування передбачених КПК України запобіжних заходів у кримінальному процесі, з розробленням пропозицій і рекомендацій, спрямованих на удосконалення законодавства та правозастосовної практики.

Досягнення визначеної мети дослідження обумовлює вирішення наступних завдань:

- розглянути теоретичні основи та напрями дослідження інституту запобіжних заходів за кримінальним процесуальним законодавством України;
- висвітлити теоретичне обґрунтування правової природи функціонування інституту запобіжних заходів за кримінальним процесуальним законодавством України;
- з'ясувати критерії диференціації та класифікації запобіжних заходів за кримінальним процесуальним законодавством України;
- узагальнити категоріальні особливості визначення правової ролі запобіжних заходів у системі заходів процесуального примусу;
- виокремити основні засади доказування та здійснення захисту під час вирішення питання про обрання запобіжного заходу;
- здійснити аналіз та виокремити основні матеріально-процесуальні критерії характеристики запобіжних заходів за кримінальним процесуальним законодавством України;
- обґрунтувати нормативні принципи доказування як підстава обґрунтування застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування;
- визначити основні напрями міжнародного співробітництва при застосуванні запобіжного заходу на предмет додержання міжнародних стандартів з прав людини в кримінальному процесі в розрізі практики ЄСПЛ;
- визначити основні засади доказування та обґрунтування тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого у контексті рішень ЄСПЛ та/або використання альтернативного виду запобіжного заходу;
- сформулювати рекомендації і пропозиції до чинного законодавства та правозастосовної практики.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають при застосуванні та у зв'язку із обранням та обґрунтуванням доцільності застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

Предметом дослідження є інститут доказування та інститут заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному процесі України.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети, визначених завдань та наукової об'єктивності результатів дослідження обрано діалектичний метод наукового пізнання та комплекс сучасних загальнонаукових та соціальних методів, що застосовуються в юридичній науці. Так, використано діалектичний метод, що забезпечує всебічне та глибоке розуміння досліджуваних проблем доказування при обранні запобіжного заходу, враховуючи зв'язок загальних принципів доказування та суперечності практики правозастосування. Теоретичне обґрунтування правової природи функціонування інституту запобіжних заходів за кримінальним процесуальним законодавством України та критерії їх диференціації та класифікації досліджено в єдності змісту та юридичної форми забезпечення, розгляду проблем правозастосування та реалізації міжнародної та сучасної національної політики у цій сфері (розділи 1–3); метод аналізу та синтезу дав можливість розкрити сутність інститутів доказів та запобіжних заходів як синергічної системи, інструменту у системі як кримінального правосуддя, так і адміністративного й цивільного судочинства (підрозділи 1.3., 2.1, 2.2); для дослідження національного кримінального процесуального законодавства, рішень слідчих суддів національних судів та рішень ЄСПЛ з питання застосування запобіжних заходів (розділ 3); для окреслення правової основи застосування запобіжних заходів, дослідити їх правовий статус, а також виявити недоліки та прогалини в законодавстві (розділи 1, 2); історико-правовий метод використано для розкриття сучасного стану наукових досліджень, законодавства та відповідної правозастосовної практики в досліджуваній сфері (підрозділи 1.1, 1.2); формально-логічний метод, за допомогою якого сформульовано пропозиції щодо напрямків удосконалення чинного законодавства та практики його застосування, практики ЄСПЛ (підрозділи 2.2, розділ 3); порівняльний аналіз застосовано для порівняння теоретичних вимог норм права в сфері доказування та фактичної їх реалізації під час обрання, зміни, припинення запобіжного заходу, що дозволив зрозуміти роль та значення належності, достатності, допустимості, достовірності доказів при визначенні виду та міри запобіжного заходу стосовно конкретного підозрюваного, обвинуваченого (розділи 2, 3); компаративістський метод надав змогу дослідити досвід та практику ЄСПЛ (підрозділи 3.1, 3.2); аксіологічний метод дозволив надати оцінку правового інституту доказування та заходів забезпечення кримінального провадження з точки зору ціннісних принципів та моральних норм та розглянути цей інститут як інструмент, спрямований на досягнення вищих цінностей, таких, як індивідуалізація правозастосування, справедлива рівновага, запобігання злочинності, професійна правнича допомога (підрозділи

2.1, 2.2, 3.1, 3.2); аксіоматичний метод ґрунтувався на прийнятті за основу загальноновизнаних принципів та положень теорії права, а праксіологічний метод дозволив виокремити практичні аспекти застосування запобіжних заходів в сфері встановлення правопорядку у державі, суспільстві (підрозділи 1.3, 2.2, розділ 3).

Застосування визначених методів обумовлюється системним підходом, що дає можливість досліджувати проблеми у єдності їх юридичної форми і соціального змісту.

Науково-теоретичною основою дисертації є наукові праці українських та зарубіжних учених з кримінального права, кримінального процесуального права, цивільного права, цивільного процесуального права, адміністративного судочинства, теорії держави і права, соціології, філософії тощо.

Емпіричну та інформаційну базу дослідження становлять статистичні дані Державної судової адміністрації України, матеріали адвокатської, слідчої та судової практики 2019-2023 р.р., постанови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду, правові позиції Верховного суду, рішення Конституційного суду України, практика Європейського суду з прав людини.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших комплексних монографічних досліджень інституту доказування як основного ефективного інструменту при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів, що забезпечує відновлення рівноваги та справедливості у суспільстві. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, зокрема:

вперше:

— доведено, що застосування застави як запобіжного заходу є абсолютно невизначеним з точки зору правового регулювання, що обумовлено викликає проблеми правозастосування: неодноманітність судової практики визначення розміру застави; відсутність критеріїв зміни розміру застави (поточна судова практики йде за принципом простого, бездоказового зменшення розміру застави під час переобрання, продовження запобіжного заходу; неоднозначність та недостатність обґрунтування застосування/не застосування застави при обранні запобіжного заходу у виді тримання під вартою;

— запропоновано визначати правомірність обрання запобіжних заходів як регламентовану нормами КПК України компетентну, формально визначену діяльність сторони обвинувачення та сторони захисту, що ґрунтується на фундаментальних засадах кримінального судочинства в цілому, а на засаді змагальності зокрема, по формулі «Н+ЗД» (належність, допустимість, достатність, достовірність доказів); запропоновано впровадити в практичну діяльність розроблених критеріїв відповідності розміру застави ступеню тяжкості кримінального правопорушення (скоєного злочину), особи підозрюваного, обвинуваченого, суспільної значущості, принципам справедливості та рівноваги;

— запропоновано доповнити ст. 91 КПК щодо обставин, які підлягають доказуванню, пунктом 8 частини 1, а саме «обставини, що є підставою для застосування до підозрюваного, обвинуваченого запобіжних заходів», що обґрунтовано впливає з ч. 3 ст. 176 КПК щодо відмови в застосуванні запобіжного заходу у раз недоведеності його застосування стороною обвинувачення.

— запропоновано доповнити статтю 177 КПК частиною 3 нормативним поняттям «обґрунтованої підозри», що виключить розширене тлумачення норм КПК та знизить ризики порушення прав та свобод людини в процесі досудового розслідування, зменшить підстави звернення до ЄСПЛ щодо порушень правомірності обрання запобіжного заходу; ст. 177 КПК в частині 3 викласти в такій редакції «Обґрунтованою є підозра, що обумовлена наявністю достатніх об'єктивних фактів або обставин, які дозволяють вважати, що певна особа могла вчинити кримінальне правопорушення та підтверджується процесуальною дією – повідомлення про підозру – та базується на конкретних доказах, що визначені ч. 2 ст. 84 КПК». Зазначене обумовлено тим, що обґрунтована підозра є важливим правовим механізмом, що визначає межі, в яких правоохоронні органи можуть здійснювати процесуальні дії, а для сторони захисту – засіб забезпечення захисту прав людини від необґрунтованих звинувачень. Зазначені пропозиції є наслідком дослідження правозахисної, судової практики та практики ЄСПЛ.

— запропоновано диференціювати види домашнього арешту як альтернативи тримання під вартою з метою уникнення маніпуляцій та корупційних ризиків при обрання таких запобіжних заходів, а саме виділити і конкретизувати: 1) цілодобовий домашній арешт; 2) домашній арешт на певний період часу доби; включити імперативну норму щодо доказування обґрунтування місця перебування підозрюваного, обвинуваченого за конкретною адресою при обранні запобіжного заходу у виді домашнього арешту та використовувати єдиний термін «місце проживання» в ст. 181 КПК замість загальноневизначеного «житло» одночасно з терміном «місце проживання».

удосконалено:

— положення щодо запровадження у кримінальне процесуальне законодавство норми права про те, що сторони можуть укласти угоду щодо різновиду запобіжного заходу, порядку і строку його застосування, яка підлягає затвердженню судом (слідчим суддею). Це дозволить сторонам кримінального провадження брати активну участь у визначенні запобіжного заходу, який буде застосовано до підозрюваного;

— пропозиції доповнення частини 6 статті 180 КПК України положенням, яке визначатиме процесуальні дії, що мають бути вчинені слідчим у разі виявлення факту невиконання підозрюваним покладених на нього обов'язків в контексті визначення чітких порядку та строків оформлення процесуального рішення для звернення до прокурора щодо вказаних фактів з окресленням повноважень, які слідчий повинен здійснювати для контролю за виконанням

зобов'язань про особисту поруку (наразі відсутнє правове регулювання цих процедур);

— положення про загальні правила застосування запобіжних заходів, зокрема тримання під вартою та інших (альтернативних) запобіжних заходів;

дістали подальшого розвитку:

— пропозиції щодо практичного вдосконалення застосування запобіжного заходу у вигляді застави, а саме встановити конкретні алгоритми розрахунку розміру застави, граничні розміри застави, зв'язок розміру застави із шкодою (загрозою її заподіяння) та суспільною небезпекою інкримінованого кримінального правопорушення без будь-яких винятків.

— теоретичні погляди щодо виключення всіх дефінітивних норм з предмету кримінального процесуального регулювання доводять, що процесуальні норми, які містять лише перелік запобіжних заходів, а також процесуальні приписи, в яких визначаються поняття запобіжних заходів, не повинні бути включені до КПК України (такі дефініції як «запобіжні заходи», «домашній арешт», тощо);

— дослідження критеріїв, які визначають, конкретизують та окреслюють межі доказування при обранні запобіжних заходів щодо встановлення наявності обґрунтованої підозри та ризиків, передбачених частиною 1 статті 177 КПК України; вагомості доказів, необхідних для досягнення стандартів доказування та змісту клопотання про застосування запобіжного заходу, як обов'язкового процесуального документу;

— теорія впровадження формули «Н+3Д» як сукупність вимог при визначенні правомірності доказування як елемету професійної діяльності учасників кримінального провадження.

Наукове значення роботи. Висновки, пропозиції і рекомендації можуть бути використані у науково-дослідній роботі для подальшої розробки науково обґрунтованих положень і рекомендацій щодо законодавчого врегулювання доказової кримінально-процесуальної діяльності при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

Практичне значення одержаних результатів. Теоретичні та прикладні висновки і рекомендації дисертаційного дослідження можуть бути використані в:

– науково-дослідній роботі – у процесі подальших наукових розробок методологічного та практичного характеру під час дослідження доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України.;

– законотворчій діяльності – для удосконалення законодавства України та підготовки нових проектів законодавчих актів у сфері вдосконалення доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України.;

– навчально-методичній роботі – при викладанні навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Адвокат в адміністративному і кримінальному судочинстві», «Складання процесуальних документів в

кримінальному провадженні», «Правові засади адвокатської діяльності», «Захист прав людини і держави прокуратурою», «Кваліфікація кримінальних правопорушень», «Актуальні проблеми кримінального процесу», для підготовки підручників, навчальних посібників і навчально-методичних матеріалів, підготовки та підвищення кваліфікації фахівців у галузі правоохоронних та правозахисних відносин, правоохоронних органів;

- практичній роботі працівників правоохоронних органів, органів державної влади; розроблення програм підвищення обізнаності серед населення та бізнес-структур щодо потенційних ризиків та наслідків порушення умов доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України..

Дискусійні положення дисертаційного дослідження можуть стати основою для подальших наукових розробок.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею. Сформульовані в ній положення, узагальнення, висновки, рекомендації та пропозиції обґрунтовано на підставі самостійно проведених досліджень.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та висновки дисертаційного дослідження обговорювалися на засіданнях кафедри адміністративного та кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Окремі положення та висновки дисертаційного дослідження було обговорено та опубліковано у матеріалах наукових конференцій: Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 29-30 листопада 2019 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 10 жовтня 2020 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 8-9 жовтня 2021 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 7-8 жовтня 2022 р.); Всеукраїнському науково-практичному юридичному форумі «Національна парадигма правового розвитку сучасної України» (м. Дніпро, 18 травня 2023 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі» (м. Дніпро, 23 листопада 2023 р.).

Публікації. Основні положення, результати та висновки дисертаційного дослідження дістали відображення у 4 статтях у вітчизняних наукових фахових виданнях, і в 7 тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, трьох додатків. Загальний

обсяг дисертації становить 190 сторінок, основний зміст роботи викладено на 170 сторінках, список використаних джерел містить 167 найменувань на 20 сторінках.

Завершивши доповідь, здобувач відповів на запитання учасників міжкафедрального наукового семінару.

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ:

І. Г. Алексеєнко, к.ю.н., д.політ.н., проф.: Які проблеми практичного застосування норм щодо застосування запобіжного заходу Ви виявили?

В.В. Миронова, здобувач: Детальний аналіз норм Кримінального процесуального кодексу України свідчить про те, що наявні процесуальні процедури обрання запобіжних заходів є надзвичайно складними та часто займають багато часу, не є конкретно-визначеними, що вносить розбіжності та суперечні прояви застосування відповідних кримінально-процесуальних норм в судовій та слідчій практиці. У зв'язку з цим виникає необхідність оптимізації та спрощення цих процесів для підвищення їх ефективності. Відсутність єдиного дефінітивного апарату дає простір для розширеного тлумачення норм процесуальних, що не припустимо з огляду на принципи індивідуалізації, гуманізації та верховенства права, практику ВС та ЄСПЛ. Саме з огляду на це нами запропоновано включення в КПК розкриття поняття «обґрунтована підозра», підтримано позиції науковців галуззі, які виступають за потребу нормативного визначення поняття запобіжних заходів та кожного з їх видів, висловлено пропозицію щодо нормування розмірів застави, прив'язки процедури обрання запобіжного заходу через встановлення обов'язку доказування як умови правомірності визначення конкретного виду та строку заходу.

О.В. Сачко, д.ю.н., проф.: Які ризики правомірності застосування запобіжного заходу ви можете визначити?

В.В. Миронова, здобувач: Вважаємо, що для забезпечення ефективного захисту підозрюваного, обвинуваченого під час розгляду питання про обрання запобіжного заходу в рівній положині мають бути задіяні як сторона обвинувачення, так і сторона захисту. На наш погляд, адвокат повинен проявити значну активність і його роль в самій цій процедурі не повинна бути применшена. З моменту першої зустрічі з підозрюваним, обвинуваченим до розгляду слідчим суддею клопотання про обрання запобіжного заходу, адвокат має зібрати відомості про обставини та факти, які можуть сприяти ухваленню рішення про відмову в задоволенні такого клопотання. Проте, процесуальні строки не завжди дають можливість побудувати належну правову позицію кожній зі сторін. Як наслідок, ми отримуємо судову практику численних оскаржень, справи в ЄСПЛ, тощо. Належний рівень правомірності застосування запобіжного заходу обумовлений також і такими фактами, як той, що слідчий суддя та суд повинні

дотримуватися принципів, що взяття під варту не є уніфікованим заходом застосовним для всіх та є винятковим заходом, а не мірою покарання; приймати своє рішення з урахуванням індивідуалізації конкретних фактів та обставин справи;

О. А. Грабильникова, к.ю.н., доц.: Відомо, що КПК визначає доволі числену кількість заходів забезпечення кримінального провадження взагалі та запобіжних заходів, зокрема. Які/який з них можна визначити як найпроблемніші?

В.В. Миронова, здобувач: Поміж інших запобіжних заходів, які вивчались через призму практики їх застосування, нашу увагу завжди привертає застава як запобіжний захід. Економічна ситуація в країні в поточний момент та судова практика демонструють нам, що застава є одним із ефективних засобів, що базується на економічній зацікавленості підозрюваного або обвинуваченого у збереженні власних коштів. Вона також впливає на моральні зобов'язання підозрюваного або обвинуваченого перед іншими фізичними або юридичними особами, якщо вони виступають заставадателями. Відповідно до КПК України, застава може розглядатися з двох сторін: як самостійний запобіжний захід або як альтернативний захід під час вирішення питання про тримання під вартою. Проте, приєднуємось до думки науковців та наголошуємо, що доцільно вирішити проблемне питання і законодавчо закріпити варіативні розміри застави без будь-яких винятків та умови зміни розміру застави. Відсутність належного правового регулювання цього питання призводить до того, що визначення розміру застави – це як предмет торгу або аукціон, а не процесуально регламентована процедура з прозорим механізмом утворення та обґрунтування суми застави. Наявність чи відсутність доказів взагалі на сьогодні не перебувають у зв'язку із зазначеним процесом.

Ю.В. Живова, к.ю.н.: Вами розроблено нову дефініція обґрунтованості підозри, в чому вона полягає?

В.В. Миронова, здобувач: Запропоноване поняттям «обґрунтованої підозри», на наш погляд, виключить розширене тлумачення норм КПК та знизить ризики порушення прав та свобод людини в процесі досудового розслідування, зменшить підстави звернення до ЄСПЛ щодо порушень правомірності обрання запобіжного заходу. Обґрунтованою є підозра, що обумовлена наявністю достатніх об'єктивних фактів або обставин, які дозволяють вважати, що певна особа могла вчинити кримінальне правопорушення та підтверджується процесуальною дією – повідомлення про підозру – та базується на конкретних доказах, що визначені ч. 2 ст. 84 КПК». Зазначене обумовлено тим, що обґрунтована підозра є важливим правовим механізмом, що визначає межі, в яких правоохоронні органи можуть здійснювати процесуальні дії, а для сторони захисту – засіб забезпечення захисту прав людини від необґрунтованих звинувачень. Зазначені пропозиції є наслідком дослідження правозахисної, судової практики та практики ЄСПЛ та мають бути застосовані із врахуванням

підстав і в порядку, що встановлюється КПК України, з урахуванням віку, стану здоров'я, сімейного стану та інших обставин.

ВИСТУПИЛИ: науковий керівник здобувача к.ю.н., доц. Лахова О. В.; фахівці д.ю.н., проф. Т.В. Корнякова, д.ю.н., проф. Н.С. Юзікова, к.ю.н., доц. Живова Ю. В.

Після відповідей на запитання учасників фахового семінару було озвучено **висновок наукового керівника кандидата юридичних наук, доцента О. В. Лахової**, з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

ВИСТУП НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Науковий керівник здобувача вказав на те, що здобувач в достатньому обсязі виконав освітню складову освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня складова індивідуального плану роботи аспіранта була виконана з дотриманням встановлених строків та з досягненням високих результатів вивчення навчальних дисциплін. Як наслідок, В. В. Миронова набула необхідні теоретичні знання, вміння та навички, а також інші компетентності, що є достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Здобувач достатньою мірою оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності; це підтверджується проведенням ним власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

У процесі підготовки дисертації «Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України» та виконання здобувачем розробленого та затвердженого індивідуального плану наукової роботи, здобувач, виконуючи загальні настанови наукового керівника, виявила належний рівень самостійності в науковому дослідженні на всіх його стадіях: при виборі теми дослідження, його плануванні, реалізації і остаточному доопрацюванні. Вироблені здобувачем теоретичні положення є достатньо обґрунтованими, а пропозиції мають практичне значення, зокрема в нормотворчій діяльності та правозастосуванні. Дисертація має послідовну та зрозумілу структуру, а сформульовані наукові положення являють собою результат критичного переосмислення наявних та створення нових цілісних знань. При дослідженні опрацьовано велику кількість доктринальних джерел, законодавства, в тому числі перспективного та зарубіжного.

Здобувачем також дотримано вимоги академічної доброчесності та не допущено її порушень під час дослідження.

Отже, виконане здобувачем дисертаційне дослідження є першою працею, у якій комплексно та системно розглядається доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України..

О. В. Лахова наголосила, що стан готовності дисертації Миронової В. В. відповідає «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно із постановами КМ № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023).

ВИСНОВКИ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ:

Д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного і кримінального права **Корнякова Т. В.** - здобувачка приділила належну увагу особливостям доказування при обранні запобіжних заходів в кримінальному процесі. Авторка провела аналіз чинників, які впливають на правомірність обраного запобіжного заходу, включаючи правові, процесуальні, соціальні, економічні фактори. Сформульовано фундаментальні характеристики та розроблено концептуальне визначення критеріїв доказування щодо обґрунтованості обрання та застосування запобіжного заходу. Миронова Валерія не тільки проаналізувала кількісні параметри доказів та якісні характеристики запобіжних заходів, але й надала аналіз ролі й ступеню залученості в судочинство визначених учасників кримінального процесу. Важливим є те, що автором визначено шляхи вдосконалення чинного процесуального законодавства щодо розмежування запобіжних заходів, їх обґрунтованості та впливу на рівновагу в судочинстві.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни «Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України» безумовно має високий рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Д.ю.н., проф., професор кафедри адміністративного і кримінального права **Юзікова Н. С.** - виконана здобувачем робота з пошуку основних підходів щодо дефініцій запобіжних заходів та їх відмежування від заходів кримінально-правового впливу є, безумовно, такою, що досягла своєї мети. У повній мірі проаналізовано значення та критерії обґрунтованості застосування запобіжних заходів. Дослідження охоплює широкий спектр наукових методів. В ході дисертаційного дослідження, дисертанткою визначено запобіжні заходи, з власної точки зору, ще в таких варіаціях як: 1) за критерієм ізоляції особи від суспільства на: ті, що пов'язані з позбавленням волі; ті, що пов'язані з частковим обмеженням волі; ті, що не пов'язані з обмеженням волі; 2) за характером впливу запобіжних заходів: особистісно-моральне забезпечення; матеріальне забезпечення; владно-примусове; 3) відповідно до мети застосування запобіжних заходів: попереджувальні; виховні; зобов'язальні; обмежувальні; 4) залежно від процесуального порядку застосування запобіжних заходів: на підставі ухвали слідчого судді; на підставі ухвали суду; без ухвали слідчого судді, суду.

Нормативно-правова база дисертації включає в себе Конституцію України, міжнародні конвенції, міжнародно-правові акти, законодавчі акти, а також кримінальне, адміністративне, цивільне законодавство що відповідних видів судочинства. Окремо заслуговує на увагу застосування практики ЄСПЛ.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” безумовно має високий рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

К.ю.н., доц., доцент кафедри адміністративного і кримінального права **Живова Ю. В.** - що дисертація детально досліджує проблемні аспекти обґрунтованості та доказовості при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі в Україні. Автор описує різні аспекти цієї проблематики, включаючи соціальні та безпекові категорії, та міжнародні складові та практика Верховного суду, Конституційного суду України та ЄСПЛ. Значна увага приділяється аналізу чинників, що впливають на виопрацювання підходів щодо достатності, належності, допустимості та достовірності доказів, які є основою належного обґрунтування і факту застосування запобіжного заходу, і його виду та обсягу. Міждисциплінарність дослідження відіграє виключно позитивну роль щодо обґрунтованості представлених висновків та, відповідно, новизни дисертаційної роботи Валерії Миронової, серед яких правові, процесуальні, міжнародні, соціально-економічні та корупційні аспекти. Загалом, дисертація є всебічним та глибоким дослідженням актуальної проблеми, яка має важливе значення для сучасного українського суспільства. Вона вирізняється глибиною аналізу, актуальністю висвітлюваних проблем та практичною спрямованістю запропонованих рекомендацій. Важливо зазначити, що нині не існує єдиної судової практики із розгляду клопотань про обрання особам запобіжних заходів. Проте, створення єдиного розуміння суддями законодавства щодо обрання та доказування при визначенні запобіжних заходів та єдиної практики його застосування є одним із найважливіших завдань суду та запорукою утвердження демократичних засад функціонування суспільства. Тому вважаю наукове дослідження таким, що викликане нагальною потребою створення узагальненої практики застосування запобіжних заходів.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” безумовно має високий рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

ВИСТУПИ, ОБГОВОРЕННЯ:

К.ю.н., доцент, завідувач кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління **Мудрієвська Л. М.** – дисертаційна робота виконана Мироною Валерією відповідно до встановлених методичних вимог для такого типу робіт, на актуальну тему, в межах встановлених строків та відповідно до поставленого наукового завдання. Дослідження питання дотримання прав і законних інтересів громадянина, тим паче з урахуванням практики ЄСПЛ до сьогодні не знайшли свого комплексного та ґрунтовного порівняльно-правового аналізу в науковому середовищі, і це питання досі залишається актуальним та потребує переосмислення через призму загально визнаних міжнародних правових актів у сфері захисту прав, свобод і законних інтересів людини, інтеграції в національне законодавство стандартів ЄС із забезпечення прав і свобод людини.

Здобувачем було відповідно до мети визначені завдання, що належним чином забезпечили повне та всебічне розкриття теми дослідження. Мета, об'єкт, предмет та завдання дослідження сформульовані правильно. Позитивними рисами дисертаційної роботи є системність та послідовність викладення матеріалу, проведений аналіз наукових доктрин з досліджуваної тематики. Зміст роботи відповідає обраній темі. Обґрунтовано доцільність імплементації практики ЄСПЛ.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Мироною Валерією Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” безумовно має високий рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Д.ю.н., проф., професор кафедри адміністративного і кримінального права **О. В. Сачко** - виконана здобувачем робота з пошуку основних підходів щодо понять запобіжних заходів, доказування доцільності її обрання є завершеним науковим дослідженням; в дисертації з'ясовано та обґрунтовано, що КПК України визначає комплексну підставу застосування запобіжного заходу, висуває низку вимог щодо доведення підстав їх застосування. Так, в першу чергу слід зазначити, що підставою застосування запобіжного заходу є наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення. По-друге, наявності лише обґрунтованої підозри недостатньо для застосування запобіжного заходу, тому обов'язковою підставою є наявність ризиків, які дають достатні підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, передбачені пп. 1-5 ч.1 ст.177 КПК України. По-третє, суд також зобов'язаний перевірити можливість застосування більш м'якого запобіжного заходу. Доведено, що для здійснення ефективного захисту

підозрюваного під час вирішення питання про обрання запобіжного заходу адвокату необхідно виявити значну активність, щоб у найкоротший час (із моменту першої зустрічі захисника з підозрюваним до розгляду слідчим суддею клопотання про обрання запобіжного заходу) зібрати відомості про обставини й факти, наявність яких може сприяти ухваленню рішення про відмову в задоволенні такого клопотання.

Нормативно-правова база дисертації включає в себе Конституцію України, міжнародні конвенції, міжнародно-правові акти, кодифіковані, законодавчі акти, укази Президента, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів, а також кримінальне, адміністративне, цивільне матеріальне і процесуальне законодавство.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” безумовно має високий рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Д.ю.н., проф., професор кафедри цивільного, трудового та господарського права **І.В. Патерило** - що дисертація детально досліджує умови та обставини правомірності обрання запобіжних заходів. Автор описує різні аспекти цієї проблематики, включаючи економічні, соціальні, безпекові та міжнародні складові. Чітко аргументовано, що запобіжний захід у вигляді тримання під вартою не є мірою попередження особи щодо якої він застосовується, а є винятковою мірою, яка може застосовуватися лише у випадку суворой необхідності. Слідчий суддя, суд повинен дотримуватися таких засад, як те, що взяття під варту ніколи не повинно бути запобіжним заходом, який застосовується в обов'язковому порядку абсолютно до всіх. Судовий орган повинен приймати своє рішення з урахуванням фактів та обставин справи; взяття під варту має розглядатися як винятковий захід; взяття під варту повинно застосовуватися чи продовжуватися тільки у випадку суворой необхідності. За жодних обставин воно не має застосовуватися з метою покарання; будь-яке рішення про взяття під варту повинно формулювати точніше зміст обвинувачення та підстави на користь утримання під вартою, воно має бути одразу ж доведено до відома особи, яку взято під варту; мають бути передбачені ефективні гарантії для попередження утримання під вартою за винятком того, коли це вкрай необхідно.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” безумовно має високий рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового

захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Головуюча, д-р юридичних наук, проф. Соколенко О.Л., декан юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

Чи є ще бажаючі виступити? Якщо бажаючих немає, то давайте перейдемо до обговорення висновку.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Стаття 3 Конституції України визначає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпеку найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Застосування запобіжних заходів цілком залежить від результатів кримінального процесуального доказування на даному етапі, яке на стадії досудового розслідування відзначається певними особливостями, а також виступає головною кримінальною процесуальною гарантією та ефективним процесуальним засобом прийняття законних, обґрунтованих та вмотивованих кримінальних процесуальних рішень. Незважаючи на те, що дослідження окремих проблемних питань доказування, у тому числі й під час застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні, завжди знаходились у полі зору науковців, з прийняттям нового КПК України, яким було оновлено систему запобіжних заходів, змінено процесуальний порядок, підстави застосування запобіжних заходів, дослідження особливостей доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування набуло особливої актуальності та потребує ґрунтовного наукового осмислення.

Актуальність даної проблематики продиктована й незадовільним станом правозастосовної діяльності, зокрема, випадками неналежного обґрунтування стороною обвинувачення клопотань про застосування запобіжних заходів та ухвал слідчих суддів про їх застосування, неврахуванням практики Європейського суду з прав людини тощо. З огляду на це, відсутність у сучасній кримінальній процесуальній науці комплексного дослідження особливостей доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування і розроблених на його основі пропозицій і рекомендацій не може не впливати на діяльність правозастосовних органів.

Таким чином, усе вищевикладене обумовлює актуальність даної проблематики та викликає необхідність проведення її подальшого дослідження, що дасть змогу доповнити існуючі знання по даній темі, виявити невирішені, спірні питання, запропонувати пропозиції щодо усунення суперечностей,

внести науково обґрунтовані рекомендації щодо удосконалення чинного законодавства і, таким чином, сприяти подальшому розвитку інституту доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування. Дослідження теми також будесприяти реалізації та дотриманню прав, свобод та законних інтересів людини та громадянина і, як наслідок, утвердження України як соціальної, демократичної та правової держави.

Затвердження теми та плану дисертації. Тема дисертації «Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України» затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, науковим керівником призначено к.ю.н. Лахову О. В. (протокол № 4 від 19.11.2020 р.).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до: Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 942 від 07.09.2011 р.; Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09. 2019 р. № 722/2019; Національної стратегії у сфері прав людини на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 р. № 119/2021); Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023 – 2027 роки, затвердженого Указом Президента України від 11.05.2023 р. № 273/2023. Робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри адміністративного і кримінального права юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та в межах наукової теми: «Модернізація національного підходу до вирішення проблем правового захисту людини і суспільства у контексті сучасних глобальних викликів на 2021–2023 рр.» (номер державної реєстрації 0122U001409).

Публікації та особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею. Сформульовані в ній положення, узагальнення, висновки, рекомендації та пропозиції обґрунтовано на підставі самостійно проведених досліджень.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та висновки дисертаційного дослідження обговорювалися на засіданнях кафедри адміністративного та кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Окремі положення та висновки дисертаційного дослідження було обговорено та опубліковано у матеріалах наукових конференцій: Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 29-30 листопада 2019 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 10 жовтня 2020 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 8-9 жовтня 2021 р.);

Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 7-8 жовтня 2022 р.); Всеукраїнському науково-практичному юридичному форумі «Національна парадигма правового розвитку сучасної України» (м. Дніпро, 18 травня 2023 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі» (м. Дніпро, 23 листопада 2023 р.).

Результати дисертації висвітлено у 11 публікаціях, із них чотири – у виданнях, які входять до переліку наукових фахових видань України, сім – у тезах доповідей на науково-практичних заходах.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших комплексних монографічних досліджень інституту доказування як основного ефективного інструменту при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів, що забезпечує відновлення рівноваги та справедливості у суспільстві. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, зокрема:

вперше:

— доведено, що застосування застави як запобіжного заходу є абсолютно невизначеним з точки зору правового регулювання, що обумовлено викликом проблеми правозастосування: неоднomanітність судової практики визначення розміру застави; відсутність критеріїв зміни розміру застави (поточна судова практики йде за принципом простого, бездоказового зменшення розміру застави під час переобрання, продовження запобіжного заходу; неоднозначність та недостатність обґрунтування застосування/не застосування застави при обранні запобіжного заходу у виді тримання під вартою;

— запропоновано визначати правомірність обрання запобіжних заходів як регламентовану нормами КПК України компетентну, формально визначену діяльність сторони обвинувачення та сторони захисту, що ґрунтується на фундаментальних засадах кримінального судочинства в цілому, а на засаді змагальності зокрема, по формулі «Н+ЗД» (належність, допустимість, достатність, достовірність доказів); запропоновано впровадити в практичну діяльність розроблених критеріїв відповідності розміру застави ступеню тяжкості кримінального правопорушення (скоєного злочину), особи підозрюваного, обвинуваченого, суспільної значущості, принципам справедливості та рівноваги;

— запропоновано доповнити ст. 91 КПК щодо обставин, які підлягають доказуванню, пунктом 8 частини 1, а саме «обставини, що є підставою для застосування до підозрюваного, обвинуваченого запобіжних заходів», що обґрунтовано впливає з ч. 3 ст. 176 КПК щодо відмови в застосуванні запобіжного заходу у раз недоведеності його застосування стороною обвинувачення.

— запропоновано доповнити статтю 177 КПК частиною 3 нормативним поняттям «обґрунтованої підозри», що виключить розширене тлумачення норм КПК та знизить ризики порушення прав та свобод людини в процесі досудового розслідування, зменшить підстави звернення до ЄСПЛ щодо порушень правомірності обрання запобіжного заходу; ст. 177 КПК в частині 3 викласти в такій редакції «Обґрунтованою є підозра, що обумовлена наявністю достатніх об'єктивних фактів або обставин, які дозволяють вважати, що певна особа могла вчинити кримінальне правопорушення та підтверджується процесуальною дією – повідомлення про підозру – та базується на конкретних доказах, що визначені ч. 2 ст. 84 КПК». Зазначене обумовлено тим, що обґрунтована підозра є важливим правовим механізмом, що визначає межі, в яких правоохоронні органи можуть здійснювати процесуальні дії, а для сторони захисту – засіб забезпечення захисту прав людини від необґрунтованих звинувачень. Зазначені пропозиції є наслідком дослідження правозахисної, судової практики та практики ЄСПЛ.

— запропоновано диференціювати види домашнього арешту як альтернативи тримання під вартою з метою уникнення маніпуляцій та корупційних ризиків при обрання таких запобіжних заходів, а саме виділити і конкретизувати: 1) цілодобовий домашній арешт; 2) домашній арешт на певний період часу доби; включити імперативну норму щодо доказування обґрунтування місця перебування підозрюваного, обвинуваченого за конкретною адресою при обранні запобіжного заходу у виді домашнього арешту та використовувати єдиний термін «місце проживання» в ст. 181 КПК замість загальноневизначеного «житло» одномоментно з терміном «місце проживання».

удосконалено:

— положення щодо запровадження у кримінальне процесуальне законодавство норми права про те, що сторони можуть укласти угоду щодо різновиду запобіжного заходу, порядку і строку його застосування, яка підлягає затвердженню судом (слідчим суддею). Це дозволить сторонам кримінального провадження брати активну участь у визначенні запобіжного заходу, який буде застосовано до підозрюваного;

— пропозиції доповнення частину 6 статті 180 КПК України положенням, яке визначатиме процесуальні дії, що мають бути вчинені слідчим у разі виявлення факту невиконання підозрюваним покладених на нього обов'язків в контексті визначення чітких порядку та строків оформлення процесуального рішення для звернення до прокурора щодо вказаних фактів з окресленням повноважень, які слідчий повинен здійснювати для контролю за виконанням зобов'язань про особисту поруку (наразі відсутнє правове регулювання цих процедур);

— положення про загальні правила застосування запобіжних заходів, зокрема тримання під вартою та інших (альтернативних) запобіжних заходів;

дістали подальшого розвитку:

— пропозиції щодо практичного вдосконалення застосування запобіжного

заходу у вигляді застави, а саме встановити конкретні алгоритми розрахунку розміру застави, граничні розміри застави, зв'язок розміру застави із шкодою (загрозою її заподіяння) та суспільною небезпекою інкримінованого кримінального правопорушення без будь-яких винятків.

— теоретичні погляди щодо виключення всіх дефінітивних норм з предмету кримінального процесуального регулювання доводять, що процесуальні норми, які містять лише перелік запобіжних заходів, а також процесуальні приписи, в яких визначаються поняття запобіжних заходів, не повинні бути включені до КПК України (такі дефініції як «запобіжні заходи», «домашній арешт», тощо);

— дослідження критеріїв, які визначають, конкретизують та окреслюють межі доказування при обранні запобіжних заходів щодо встановлення наявності обґрунтованої підозри та ризиків, передбачених частиною 1 статті 177 КПК України; вагомості доказів, необхідних для досягнення стандартів доказування та змісту клопотання про застосування запобіжного заходу, як обов'язкового процесуального документу;

— теорія впровадження формули «Н+3Д» як сукупність вимог при визначенні правомірності доказування як елемету професійної діяльності учасників кримінального провадження.

Наукове значення роботи. Висновки, пропозиції і рекомендації можуть бути використані у науково-дослідній роботі для подальшої розробки науково обґрунтованих положень і рекомендацій щодо законодавчого врегулювання кримінально-процесуальної діяльності при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

Практичне значення одержаних результатів. Теоретичні та прикладні висновки і рекомендації дисертаційного дослідження можуть бути використані в:

– науково-дослідній роботі – у процесі подальших наукових розробок методологічного та практичного характеру під час дослідження доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України.;

– законотворчій діяльності – для удосконалення законодавства України та підготовки нових проектів законодавчих актів у сфері вдосконалення доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України.;

– навчально-методичній роботі – при викладанні навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Адвокат в адміністративному і кримінальному судочинстві», «Складання процесуальних документів в кримінальному провадженні», «Правові засади адвокатської діяльності», «Захист прав людини і держави прокуратурою», «Кваліфікація кримінальних правопорушень», «Актуальні проблеми кримінального процесу», для підготовки підручників, навчальних посібників і навчально-методичних матеріалів, підготовки та підвищення кваліфікації фахівців у галузі земельних відносин, правоохоронних органів;

- практичній роботі працівників правоохоронних органів, органів державної влади; розроблення програм підвищення обізнаності серед населення та бізнес-структур щодо потенційних ризиків та наслідків порушення умов доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Лахова О. В., Миронова В. В. Достатність доказів як засада застосування спеціальної конфіскації: особливості доказування. *Держава та регіони. Серія: Право.* № 1. 2024. С. 103-107.

URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2024/17.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.1.15>

2. Миронова В. В. Роль сторони захисту під час обрання запобіжного заходу: правові аспекти та процедурні гарантії. *Юридичний науковий електронний журнал.* № 2. 2024. С. 721-723

URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/182.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-2/180>

3. Миронова В. В. Аналіз діяльності адвоката на різних етапах процесу обрання запобіжних заходів. *Право та державне управління.* № 2. 2023. С. 491-496

URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2023/71.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.2.71>

4. Миронова В. В. Доказовий процес як обов'язкова складова обґрунтування обрання запобіжного заходу. *Держава та регіони. Серія: Право.* № 2. 2022. С. 30-34

URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/2_2022/28.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2022.2.28>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

5. Миронова В. В. Застосування запобіжних заходів в кримінальному провадженні до неповнолітніх. Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі: [збірник матеріалів

Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 23 листопада 2023 р.]. Дніпро: Ліра, 2023. 348 с. С. 79-82. URL:

https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/Zbirnyk_Konf_Zahyst%20p_rav_dytny_v_cifrovomu_sviti.pdf

6. Миронова В. В. Особливості застосування запобіжних заходів в порядку дізнання. Національна парадигма правового розвитку сучасної України: збірник тез Всеукраїнського науково-практичного юридичного форуму (Дніпро, 18 травня 2023 р.). Дніпро: Ліра, 2023. 328 с., С.161-165. URL: ...

<https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/%D0%9D%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%90%20%D0%9F%D0%90%D0%A0%D0%90%D0%94%D0%98%D0%93%D0%9C%D0%90%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%92%D0%98%D0%A2%D0%9A%D0%A3%20%D0%A1%D0%A3%D0%A7%D0%90%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%87%20%D0%A3%D0%9A%D0%A0%D0%90%D0%87%D0%9D%D0%98.pdf>

7. Миронова В. В. Процесуальні процедури застосування запобіжних заходів. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (9 – 10 жовтня 2020 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2020. – С. 149-151. - 183 с. URL:

https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/materiali%20konf/2020/13_Sucasn_stan_ta_persp_r_ozv_derz_i_prava.pdf

8. Миронова В. В. Обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з урахуванням практики ЄСПЛ. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XI Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (29 - 30 листопада 2019 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О.Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2019. С. 179-181 – 201с. URL:

https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2019/Suchsniy_stan_ta_perspektivi_rozvitku_derzav_i_ta_prava.pdf

9. Миронова В. В. Застосування застави як механізму обмеження (позбавлення) права власності особи в рамках кримінального провадження. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XI Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (29 - 30 листопада 2019 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О.Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2019. С. 181-183. – 201с. URL:

https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2019/Suchsniy_stan_ta_perspektivi_rozvitku_derzav_i_ta_prava.pdf

10. Миронова В. В. Домашній арешт в практиці Європейського Суду з прав Людини. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XIII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (8 – 9 жовтня 2021 року) / За заг. ред. С.І. Оковитий та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2021. С. 150-152. -184 с.

11. Миронова В. В. Особливості застосування запобіжних заходів в умовах війни в Україні. Матеріали XIV Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (07-08 жовтня 2022 року) / За заг. ред. С.І.

Оковитий та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2022. С. 150-152. -180 с.

На підставі заслуховування та обговорення доповіді Миронової В. В. про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України”, подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі 08 Право за спеціальністю 081 Право є завершеним, самостійним дослідженням, в якому отримані нові науково обґрунтовані результати, що розв’язують конкретне наукове завдання і відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44).

2. Дисертація Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” та наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

3. Рекомендувати дисертацію Миронової Валерії Валеріївни “Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України” до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження В. В. Мироновій ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

4. Клопотати перед Вченою радою університету розглянути питання про створення спеціалізованої вченої ради для проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право Миронової Валерії Валеріївни у такому складі:

ВІДОМОСТІ

про членів спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право аспірантки *Миронової Валерії Валеріївни* на тему: «Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України» у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Місце основної роботи, підпорядкування, посада	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Наукові публікації, опубліковані за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача
1	2	3	4	5	6
1.	Корняков а Тетяна Всеволоді вна (голова)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, завідувач кафедри адміністративно го і кримінального права	Доктор юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право, 2012 р., Україна	професор кафедри адміністративно го і кримінального права, 2021 р., Україна	<p>1. Корнякова Т.В. Аналіз правових підстав застосування запобіжних заходів у кримінальному процесі України з урахуванням міжнародних стандартів прав людини та досвіду зарубіжних країн. <i>Право і суспільство</i>. № 3. 2023. С. 525-530 Режим доступу до ресурсу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/3_2_023/78.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.3.78 (фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>2. Корнякова Т.В. Прогнозування ефективності спеціальної конфіскації як кримінально-правової санкції у запобіганні злочинності. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції</i>. № 4. 2023. С.180-185. Режим доступу до ресурсу: http://apnl.dnu.in.ua/4_2023/27.pdf</p>

					<p>DOI: https://doi.org/10.32782/39221536 (фахове видання, категорія «Б»)</p> <p>3. Корнякова Т.В. Застосування альтернативних запобіжних заходів у кримінальному процесі у період дії воєнного стану. <i>Держава та регіони. Серія: Право.</i> № 1. 2024. С. 114-118</p> <p>Режим доступу до ресурсу: http://www.law.statean.dregions.zp.ua/archive/1_2024/19.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.1.17 (фахове видання, категорія «Б»).</p>
2.	Юзікова Наталія Снмнівна (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, професор кафедри адміністративно-го і кримінального права	Доктор юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право, 2017 р., Україна	професор кафедри адміністративно-го і кримінального права, 2021 р., Україна	1. Юзікова Н. С. Дослідження ролі судового контролю у запобіганні зловживанням при обранні запобіжних заходів. <i>Юридичний науковий електронний журнал.</i> № 6. 2023. С. 793-796. Режим доступу до ресурсу: http://www.lsej.org.ua/6_2023/190.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/190

					<p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>2. Юзікова Н. С. Роль рішень ЄСПЛ щодо забезпечення дотримання міжнародних стандартів у протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції</i> № 6. 2023. С. 306-310. Режим доступу до ресурсу: http://apnl.dnu.in.ua/6_2023/49.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/2408-9257-2023-6-47</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>3. Юзікова Н. С. Implementation of legal norms in the administration of child-friendly justice in accordance with international standards and UN instruments. <i>(Реалізація норм права при здійсненні правосуддя дружнього до дитини відповідно до міжнародних стандартів та інструментів ООН.)</i> Problems of implementing legal norms under modern challenges : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 16. С. 383-406</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>Режим доступу до ресурсу: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/431 DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-400-9-16 (Розділ в колективній монографії).</p>
3.	<p>Живова Юлія Вадимівна (рецензент)</p>	<p>Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, доцент кафедри адміністративного і кримінального права</p>	<p>Кандидат юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право, 2020 р., Україна</p>	<p>доцент кафедри адміністративного і кримінального права, 2023 р., Україна</p>	<p>1. Живова Ю. В., Бобриченко В. В. Імплементация норм стамбульської конвенції в законодавство України: проблемні питання відповідності кримінальних та кримінально – процесуальних норм. <i>Правові новели.</i> № 22. Том 2. 2024. С. 68-75</p> <p>Режим доступу до ресурсу: http://legalnovels.in.ua/journal/22-2_2024/12.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/in.2024.22.2.10 (фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>2. Живова Ю. В. Форми міжнародної правоохоронної та судової співпраці у системі запобігання злочинності. <i>Юридичений науковий електронний журнал.</i> № 1. 2024. С. 500-503</p>

					<p>Режим доступу до ресурсу: http://www.lsej.org.ua/12024/119.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/117</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>3. Живова Ю.В. Міжнародна співпраця у протидії організованим злочинності шляхом застосування спеціальної конфіскації. <i>Прикарпатський юридичний вісник. №5. 2023. С. 82-86.</i></p> <p>Режим доступу до ресурсу: http://piv.nuoua.od.ua/v5_2023/16.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32782/pyuv.v5.2023.16</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p>
4.	Резворович Кристина Русланівна (опонент)	Дніпровський державний університет внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ, завідувач кафедри цивільного права та процесу	Доктор юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2022 р., Україна	доцент кафедри цивільного права та процесу, 2022 р., Україна	<p>1. Резворович К.Р. Захист прав в сфері соціального забезпечення потерпілих від аварії на ЧАЕС: аналіз судової практики. <i>Юридична наука. № 6(108). 2020. С. 338–349.</i></p> <p>Режим доступу до ресурсу: https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/369/357</p>

					<p>DOI: https://doi.org/10.32844/2222-5374-2020-108-6-1.41 (фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>2. Резворович К.Р. Значення темпоральних чинників у судовій практиці з вирішення соціальних спорів. Юридична наука. № 8 (110). 2020. С. 5-13. Режим доступу до ресурсу: https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/379/367</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32844/10.32844/2222-5374-2020-110-8.01</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>3. Резворович К.Р. Рішення конституційного суду України як підстава перегляду судових рішень у соціальних справах за виключними обставинами. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». № 48. Том 2. 2020. С. 44- 48.</i></p>
--	--	--	--	--	--

				<p>Режим доступу до ресурсу: https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archiv_e/juspradenc48/part_2/9.pdf DOI: https://doi.org/10.32841/2307-1745.2020.48-2.9</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>4. Резворович К., Смаль П. Актуальність удосконалення нормативного професійного регулювання адвокатів. <i>Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал</i>. No 1 (116). 2022. с. С. 74-77.</p> <p>Режим доступу до ресурсу: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/06/1_ua/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%9D%D0%92_1-2022-74-77.pdf</p> <p>DOI: 10.31733/2078-3566-2022-1-74-77 (фахове видання, категорія «Б»).</p>
--	--	--	--	---

5.	Школа Сергій Миколайович (опонент)	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Міністерства освіти і науки, завідувач кафедри публічного права	Кандидат юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право, 2004 р., Україна	доцент кафедри кримінального права та кримінології, 2013 р., Україна	<p>1. Школа С.М. Роль та ефективність застави у кримінальному провадженні. <i>Держава та регіони. Серія: Право.</i> № 4. (82). 2023. С. 401-405. Режим доступу до ресурсу: http://www.law.statean.dregions.zp.ua/archive/4_2023/65.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.63</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>2. Школа С.М. Принципи забезпечення прав людини при обранні запобіжних заходів. <i>Право і суспільство.</i> №2. Том 2. 2023. С. 388-392. Режим доступу до ресурсу: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/2_2023/part_2/57.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.57</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p> <p>3. Школа С.М. Порядок подання клопотання про застосування запобіжного заходу. <i>Держава та регіони. Серія: Право.</i> № 4. 2023. С. 33-34.</p>
----	------------------------------------	--	---	--	---

					<p>Режим доступу до ресурсу: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/4-2_2023/8.pdf</p> <p>DOI: https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.2.6</p> <p>(фахове видання, категорія «Б»).</p>
--	--	--	--	--	--

Результати відкритого голосування:

«За» – 19 осіб.

«Проти» – немає.

«Утрималися» – немає.

Рішення прийнято одногосно.

Заст. голови
міжкафедрального семінару,
д-р юрид. наук, проф., проф.
кафедри адміністративного і
кримінального права

Ольга СОКОЛЕНКО

Секретар, канд. юрид. наук,
доц., доцент кафедри цивільного,
трудового та господарського права

Олена ГРАБИЛЬНІКОВА